

DANMARKS KIRKER

XVI

ÅRHUS AMT

4. BIND

DANMARKS KIRKER

UDGIVET AF NATIONALMUSEET

ÅRHUS AMT

VED

KIELD DE FINE LICHT
VIBEKE MICHELSEN
NIELS JØRGEN POULSEN

WITH SUMMARIES IN ENGLISH

4. BIND

NATIONALMUSEETS FORLAG . KØBENHAVN

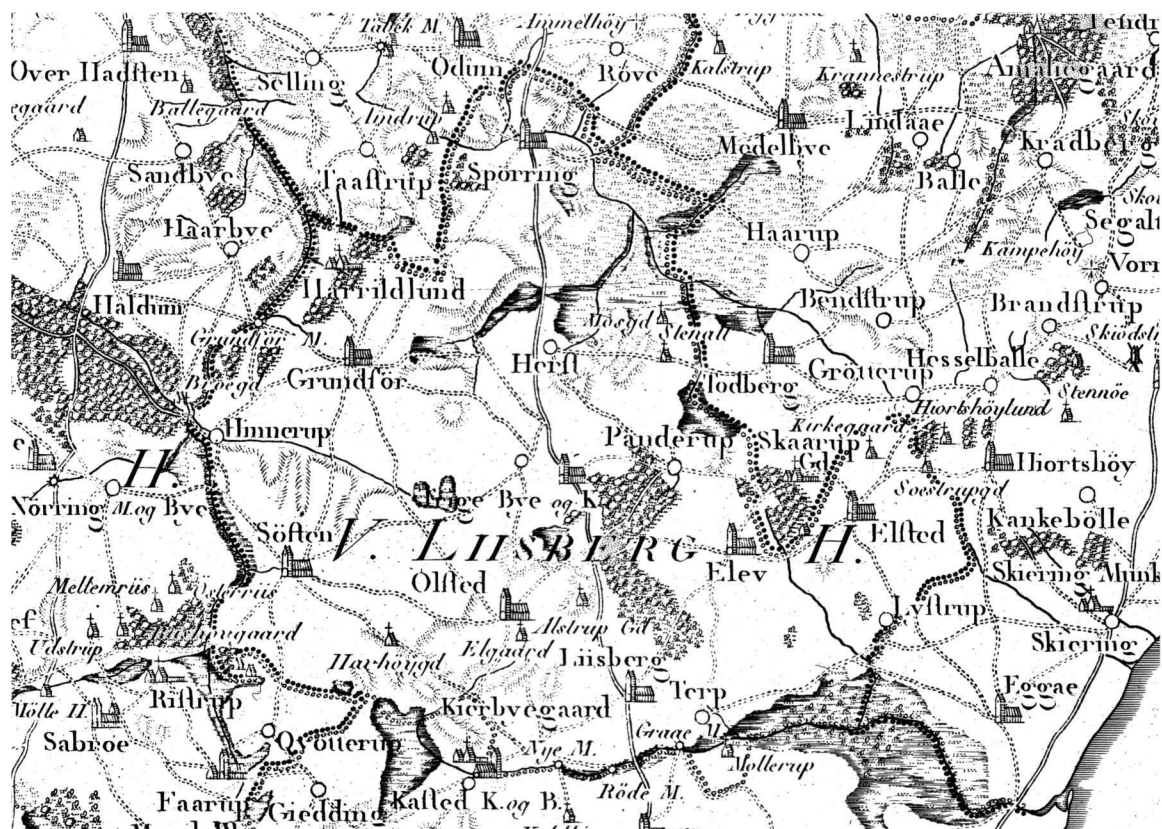
MCMLXXX

UDGIVET MED STØTTE FRA
MINISTERIET FOR KULTURELLE ANLIGGENDER
CARLSBERGFONDET
NY CARLSBERGFONDET
ÅRHUS AMTSKommUNE
STATENS HUMANISTISKE FORSKNINGSRÅD
NATIONALMUSEET

Bogen er sat med Bembo og trykt på Maco-print 115 gr.
hos Poul Kristensen, Herning.

Reproduktionsarbejdet er udført af F. Hendriksens Eff.
Forsiden, der viser Veng kirke, er tegnet af Holger Schmidt på grundlag
af J. Korerups blyantstegning fra 1863, Nationalmuseet.
På titelpladet er gengivet et aftryk fra 1302 af Århus bispeembedes segl,
efter en tegning i Langebeks sigilsamling, Rigsarkivet.

KIRKER I LANDDISTRIKTERNE

Vester Lisbjerg herred, udsnit af Videnskabernes selskabs kort 1787-89. - Map of the district of V. Lisbjerg.

INDLEDNING

Bind 4 af Århus amts kirker udsendes hermed i ny skikkelse svarende til Holbæk og Ribe amter. *Redaktionsprincipperne* er i alt væsentligt de samme, som findes omtalt i Århus amt, I. bind s. 7-14, revideret og uddybet i indledningerne til de to førnævnte amter, Holbæk s. 7-20 og Ribe s. 7-22, med henholdsvis engelsk og tysk oversættelse. Der henvises til *fagordbogen* for Århus amt s. 15-36 og til *fortegnelse over arkivalier* vedrørende kirker i Århus amt i almindelighed s. 37-39; litteraturhenvisninger og kildemateriale vedrørende den enkelte kirke må søges under denne. Om *landkirkernes ejendoms- og forvaltningshistorie*, ved Poul Rasmussen, se s. 1366ff.

FORKORTELSER

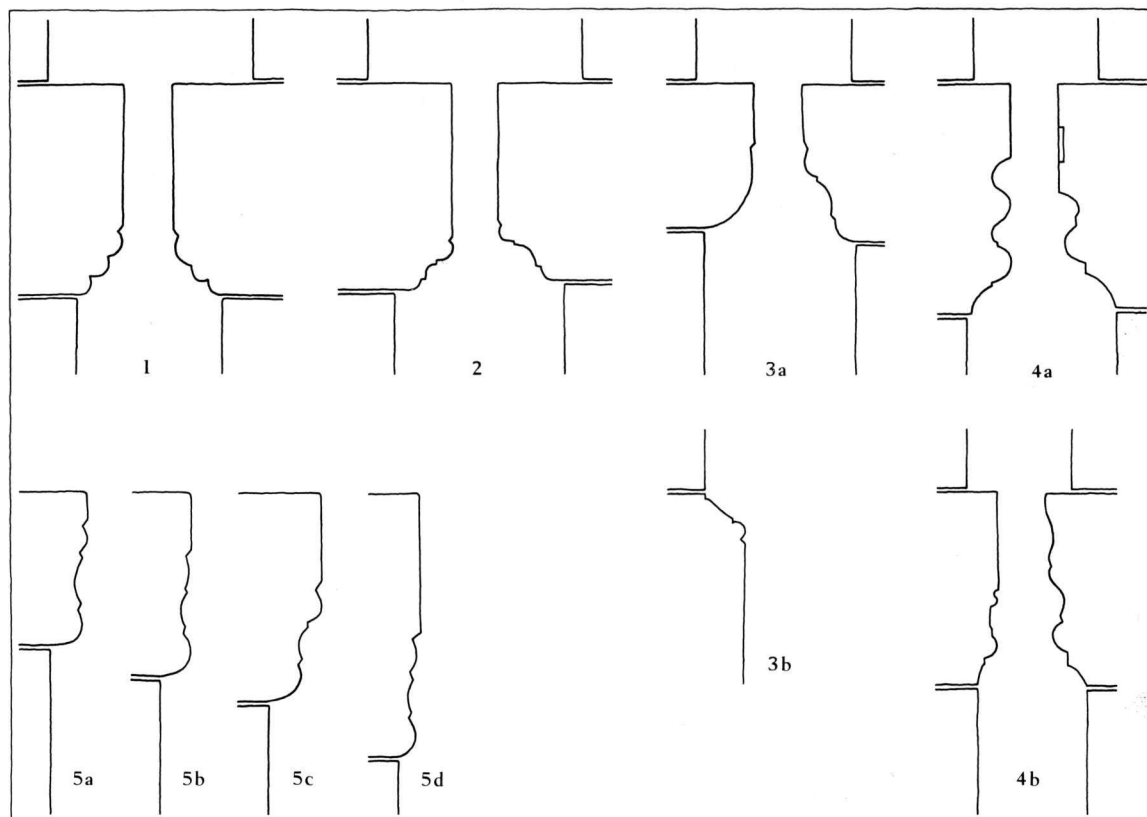
tilføjelser til 1. bd., s. 42-44

Bøje (1946-81). Chr. A. Bøje: Danske Guld- og Sølvmedemærker før 1870. 1946. - Tillæg 1949. - 1919. Bind I: København. Revideret og udvidet udgave redigeret af Bo Bramsen. - 1981 f. Bind II (-III). Under udgivelse: Jylland og øerne, med undtagelse af Sønderjylland. Redigeret af Sven Fritz. - Sønderjylland og registre. Redigeret af Sigurd Schoubye.

Christie: Ikonografi. Sigrud Christie: Den lutherske ikonografi i Norge inntil 1800. 1-2. Oslo 1973.

DK. *Holbæk*. Danmarks Kirker IV. Holbæk amt ved Marie-Louise Jørgensen og Hugo Johannsen. 1979 ff.

DK. *Kbh. By*. Danmarks Kirker I. København. 1. Ved Victor Hermansen, Aage Roussell, Jan Steenberg. 1945-58. 2. Ved Jan Steenberg. 1960-65. Tillæg: Navneregister til 1 og 2 ved Albert Fabritius. 1966. 3. Ved Jan Steenberg. 1966-72. 4. Hft. 20 ved Kjeld de Fine Licht. 1973; hft. 21-22 ved Elna Møller. 1975.

Romanske bygningsprofiler i V. Lisbjerg hrd., med Lading (Sabro hrd.), 1:10, målt af KdeFl og NJP, tegnet af Flemming Beyer. Øverst korbuekragsten: 1. Elev. 2. Lading. 3a. Trige. 4a. Elsted. 5a-d. Spørring: a-b. Sydportalens kragsten. c. Korbuekragsten, nu i tårnets sokkel. d. Apsidens gesims. 3b. Trige, sokkel. 4b. Elsted, sydportalens kragsten. - *Romanesque building stones in the district of V. Lisbjerg, including Lading.*

DK. Ribe. Danmarks Kirker XIX. Ribe amt ved Elna Møller under medvirken af Ebbe Nyborg. 1979 ff.

Kronens Skøder. Kronens Skøder paa Jordegods i Danmark, fra Reformationen til Nutiden. I ud- drag udg. af Rigsarkivet. I-V. 1892-1955.

Mackeprang: Granitportaler. M. Mackeprang: Jydske Granitportaler. 1949.

MarmDan. Erich Pontoppidan: Marmora Danica, selectiora sive Inscriptionum ... 1739.

Nyrop: Kirkeklokker. C. Nyrop: Om Danmarks Kirkeklokker og deres Støbere. 1882. (Eksemplar i NM2 med F. Uldalls tilføjelser).

Orgelreg. Den danske Orgelregistrant, Musikhisto- risk Museum, København.

Præsteindb. til Ole Worm. Præsteindberetninger til Ole Worm, II, 1974, ved Frank Jørgensen.

Zachariasen: Orgelfortegn. A. C. Zachariasen: Forteg- nelse over leverede orgler, i Orgelreg.

Århus Domkapitels Jordebøger. Århus Domkapitels Jordebøger I-III, udg. af Landbohistorisk Selskab ved Poul Rasmussen. 1972-75.

PERSONFORKORTELSER

EIM	= Elna Møller
EM	= Erik Moltke
EN	= Ebbe Nyborg
HJ	= Hugo Johannsen
JJF	= Jens-Jørgen Frimand
KdeFL	= Kjeld de Fine Licht
LL	= Lennart Larsen
MLJ	= Marie-Louise Jørgensen
NE	= Niels Elswing
NJP	= Niels Jørgen Poulsen
TF	= Thora Fisker
VM	= Vibeke Michelsen

INTRODUCTION

The underlying principles for the description of each church are to be found in English in Danmarks Kirker, Holbæk amt, vol. 1, 1979, p. 7-20, and in German in Danmarks Kirker, Ribe amt, vol. 1, 1979, p. 7-22.

